

Brusel 11. prosince 2020
(OR. en)

13893/20

ENER 487
RECH 512
IND 264
CLIMA 341

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	11. prosince 2020
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	13699/20
Předmět:	Závěry Rady o podpoře evropské spolupráce v oblasti mořských a jiných obnovitelných zdrojů energie

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o podpoře evropské spolupráce v oblasti mořských a jiných obnovitelných zdrojů energie, které Rada Evropské unie schválila písemným postupem dne 11. prosince 2020.

Závěry Rady

o podpoře evropské spolupráce v oblasti mořských a jiných obnovitelných zdrojů energie

RADA EVROPSKÉ UNIE:

1. PŘIPOMÍNÁJÍC,

- 1.1. že Evropská rada ve svých závěrech ze dne 12. prosince 2019 (dokument EUCO 29/19) potvrdila cíl dosáhnout do roku 2050 klimaticky neutrální Evropské unie v souladu s cíli Pařížské dohody;
- 1.2. že Rada pro dopravu, telekomunikace a energetiku (energetika) ve svých závěrech o budoucnosti energetických systémů ze dne 25. června 2019 (dokument 10592/19) označila za klíčové prvky budoucího energetického systému zavádění obnovitelných zdrojů energie a jejich integraci do sítí, jakož i rozvoj přeshraničních propojení elektrických sítí a za jednu z priorit v oblasti energetické infrastruktury stanovila příbřežní elektrizační soustavy a výrobní uzly;
- 1.3. že Rada pro dopravu, telekomunikace a energetiku (energetika) ve svých závěrech o reakci na pandemii COVID-19 v odvětví energetiky EU – cesta k oživení ze dne 25. června 2020 (dokument 9133/20) konstatovala, že odvětví energetiky bude vyžadovat investice zejména v oblasti obnovitelných zdrojů energie, elektrifikace a přeshraničních propojení, a zdůraznila, že strategický přístup k energii z obnovitelných mořských zdrojů by mohl stimulovat investice v tomto odvětví;
- 1.4. že v nařízení (EU) 2018/1999 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu a ve směrnici (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů se členské státy vybízejí, aby v zájmu doplnění svého vnitrostátního úsilí zvážily dobrovolné umožnění přeshraniční účasti na svých režimech podpory na základě dohod o spolupráci;

- 1.5. že ve sdělení Komise (COM(2018) 773) s názvem „Čistá planeta pro všechny: evropská dlouhodobá strategická vize prosperující, moderní, konkurenceschopné a klimaticky neutrální ekonomiky“, a zejména v její podrobné analýze na podporu uvedeného sdělení, se v zájmu dosažení cíle klimatické neutrality poukazuje na značný celounijní potenciál pro zvýšení kapacity výroby elektřiny z větrné energie na moři o 240 až 450 GW do roku 2050 spolu s dalšími technologiemi v oblasti energie z obnovitelných zdrojů;
- 1.6. že ve sdělení Komise (COM(2019) 640) s názvem „Zelená dohoda pro Evropu“ se uvádí, že obnovitelné zdroje energie budou hrát při přechodu na čistou energii v Evropě klíčovou úlohu a že v tomto ohledu bude důležitým opatřením zvýšení výroby energie z obnovitelných mořských zdrojů, která se bude opírat o regionální spolupráci mezi členskými státy, a poukazuje se v něm na způsoby, jak využít potenciál energie z obnovitelných mořských zdrojů, včetně plovoucích zařízení pro výrobu elektřiny z větrné a solární energie, energie mořských vln a slapové energie, a to zejména udržitelnější správou námořního prostoru Unie;
- 1.7. že ve sdělení Komise (COM(2020) 562) o zvýšení cílů Evropy v oblasti klimatu do roku 2030 se zdůrazňuje, že energie z obnovitelných zdrojů má zásadní úlohu při naplňování Zelené dohody pro Evropu a pro dosažení klimatické neutrality do roku 2050 a že obnovitelné zdroje energie budou muset být zaváděny ve větším měřítku, aby přispěly k plnění ambicióznějších cílů v oblasti klimatu a podpořily vedoucí postavení Unie v průmyslu v oblasti technologií využívajících obnovitelné zdroje;
- 1.8. že ve sdělení Komise COM(2020) 299 s názvem „Cesta ke klimaticky neutrálnímu hospodářství: Strategie EU pro integraci energetického systému“ se uznává úloha obnovitelných zdrojů energie, včetně větrné energie na moři, pro účely zvýšené elektrifikace a uvádí se v něm, že strategie v oblasti energie z obnovitelných mořských zdrojů a návazná regulační a finanční opatření zajistí nákladově efektivní plánování a zavádění energie z těchto zdrojů a posílí vedoucí postavení EU v průmyslu v oblasti technologií pro využití energie z těchto zdrojů;
- 1.9. že Komise ve svém sdělení (COM(2020) 741) s názvem „Strategie EU pro využití potenciálu obnovitelné energie na moři pro klimaticky neutrální budoucnost“ odhaduje, že k vybudování integrovaného, ekologičtějšího a klimaticky neutrálního energetického systému do roku 2050 bude zapotřebí instalované kapacity ve výši 300 GW v případě větrné energie na moři a přibližně 40 GW v případě ostatní mořské energie, a rovněž poukazuje na významný potenciál dalších technologií v oblasti obnovitelných mořských zdrojů, které jsou na různých stupních vyspělosti;

- 1.10. že v rámci výzvy týkající se Zelené dohody pro Evropu vyhlášené na základě programu Horizont 2020 v září 2020 budou podporovány pilotní aplikace a demonstrační projekty v oblasti energie z obnovitelných mořských zdrojů, včetně větrné energie na moři a solární energie na moři (s využitím plovoucích zařízení), jakož i ostatních mořských zdrojů;
- 1.11. činnost týkající se regionální spolupráce v oblasti obnovitelných zdrojů energie, a to zejména energie z obnovitelných mořských zdrojů, a posílení elektrizační soustavy, která je vyvíjena
- Skupinou pro spolupráci v oblasti energetiky v Severním moři a na niž se odkazuje v jejím společném prohlášení ze dne 6. července 2020 o rámci pro spolupráci v oblasti energetiky v Severním moři,
 - v rámci plánu propojení baltského trhu s energií (BEMIP) a na niž se odkazuje zejména ve společném prohlášení o záměru v oblasti větrné energie v Baltském moři ze dne 30. září 2020¹,
 - skupinou na vysoké úrovni pro propojení v jihozápadní Evropě a
 - iniciativou pro energetické propojení střední a jihovýchodní Evropy (CESEC);
- 1.12. „memorandum ze Splitu“ z června 2020, v němž je stanoven cíl vytvořit dlouhodobý rámec pro spolupráci, který by při plném respektování specifík jednotlivých ostrovů napomáhal jejich transformaci energetiky a dekarbonizaci;
- 1.13. že tyto závěry Rady se zaměřují na mořské a jiné obnovitelné zdroje energie jako na jeden z hlavních pilířů širší vize dekarbonizace, přičemž se uznává, že za účelem dekarbonizace je třeba vyvíjet úsilí i v dalších oblastech;

¹ https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/signature_version_baltic_sea_offshore_wind.pdf

2. ZDŮRAZŇUJÍC, ŽE

- 2.1. zavádění všech technologií v oblasti energie z obnovitelných zdrojů hraje nepostradatelnou úlohu při plnění cílů EU v oblasti energetiky a klimatu a významně přispívá k dosažení klimaticky neutrální Evropské unie do roku 2050;
- 2.2. energie z obnovitelných mořských zdrojů, včetně větrné a solární energie na moři vyráběné pomocí plovoucích zařízení a zařízení připevněných k mořskému dnu, energie mořských vln, mořských proudů a přílivu a odlivu, energie z teplotního gradientu a ze změny stupně solnosti, vytápění a chlazení pomocí mořské vody, geotermální energie, energie z mořské biomasy (řasy), jakož i potenciální přeměna stávajících ropných a plynových plošin na plošiny pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů mohou pomoci zužkovat potenciál energie z obnovitelných zdrojů ze všech evropských moří a oceánů, a to s využitím celoevropského dodavatelského řetězce; přičemž zařízení pro výrobu elektřiny z větrné energie na moři připevněná k mořskému dnu jsou stále vyspělejší technologií pro mělké vody v některých členských státech, zatímco plovoucí zařízení pro tento způsob výroby elektřiny jsou slibnou nově vznikající technologií pro zavádění energie z obnovitelných zdrojů v oblastech s hlubším mořským dnem. Všechny tyto technologie přispívají k vytváření podnikatelských příležitostí pro evropská průmyslová odvětví;
- 2.3. kromě zavádění energie z obnovitelných zdrojů na vnitrostátní úrovni mohou k další integraci vnitřního trhu s energií a k dalšímu posílení celoevropského zavádění energie z obnovitelných zdrojů a k lepší infrastruktuře pro přenos elektřiny přispět posílená regionální spolupráce a přeshraniční projekty mezi členskými státy. Tyto technologie mají rovněž potenciál zajistit čisté přínosy zejména zúčastněným členským státům prostřednictvím nákladově efektivnějšího plnění vnitrostátních a unijních cílů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, pokud budou překonány problémy a překážky, které této spolupráci brání;
- 2.4. této spolupráce lze dosáhnout různými formami dobrovolného přeshraničního zpřístupnění vnitrostátních režimů podpory energie z obnovitelných zdrojů, jako jsou společná nabídková řízení a společné režimy podpory, a to i v případě vnitrozemských zemí. Přeshraniční projekty mohou být usnadněny novým mechanismem Unie pro financování energie z obnovitelných zdrojů v souladu s ustanoveními nařízení o správě;

- 2.5. přeshraniční spolupráce, včetně společných a hybridních projektů, je dobrovolnou možností, která doplňuje zavádění obnovitelných zdrojů energie na vnitrostátní úrovni realizované za účelem dosažení cílů EU pro rok 2030 v oblasti zavádění energie z obnovitelných zdrojů a snižování emisí skleníkových plynů, jak jsou uvedeny ve vnitrostátních plánech v oblasti energetiky a klimatu, a je nezbytná pro revidované ambice pro rok 2030; plánované vnitrostátní objemy podpory mohou být dále navýšeny přidělením prostředků z facility na podporu oživení a odolnosti;
- 2.6. urychlené zavádění obnovitelných zdrojů energie, jakož i vyšší investice do výzkumu a inovací a rozšíření hodnotového řetězce jak na vnitrostátní úrovni, tak v rámci projektů regionální spolupráce mohou pomoci vytvořit silný a konkurenceschopný evropský domácí trh pro nově vznikající technologie v oblasti energie z obnovitelných mořských zdrojů, což by Evropě mohlo pomoci rozšířit a udržet si celosvětové vedoucí postavení v těchto technologiích v průmyslovém měřítku;
- 2.7. v souvislosti s těmito oblastmi může hrát důležitou úlohu přeshraniční spolupráce v oblasti energie z obnovitelných mořských zdrojů; zejména ty projekty, které jsou financovány více než jedním členským státem, a projekty, které jsou připojeny do sítě více než jednoho členského státu (společné a hybridní projekty), by mohly uvolnit potenciál pro rozsáhlé zavádění energie z obnovitelných zdrojů a úspory z rozsahu snížením systémových nákladů a prostorových požadavků a usnadněním integrace energie z obnovitelných mořských zdrojů do trhu a její integrace do sítí, jakož i usnadněním obchodu s elektřinou;
- 2.8. při zohlednění zásady „účinnost v první řadě“ může zavádění energie z obnovitelných zdrojů hrát významnou úlohu v rámci integrace odvětví, mimo jiné tím, že usnadňuje integraci výroby energie z obnovitelných zdrojů do energetického systému přímo prostřednictvím elektrizační soustavy nebo že přispívá k výrobě vodíku za využití energie z obnovitelných zdrojů, zejména prostřednictvím využití dalších lokalit pro využití energie z obnovitelných mořských zdrojů na základě přeshraniční spolupráce;
- 2.9. využití stávajících technologií a vývoj inovativních řešení pro ukládání energie, včetně přeměny elektřiny z obnovitelných zdrojů na vodík, může přispět k další integraci energie z mořských a jiných obnovitelných zdrojů do evropského energetického systému, mimo jiné podporou stability a flexibility sítě, a ke zlepšení ekonomických aspektů výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů;

- 2.10. reformy zvyšující objem investic do kapacit pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů přispějí k hospodářskému oživení po pandemii COVID-19 tím, že budou podporovat inovace, evropské hodnotové řetězce, průmyslový růst, rozvoj zelené ekonomiky a zaměstnanosti v celé Unii, jakož i konkurenceschopnost průmyslových odvětví EU; důležitým faktorem pro zajištění toho, aby byly tyto přínosy v široké míře sdíleny, bude regionální spolupráce mezi členskými státy;
- 2.11. Zelená dohoda pro Evropu a akční plán v oblasti klimatu představují jedinečnou příležitost pro uplatňování integrovaného přístupu k politikám a opatřením, včetně zavádění energie z obnovitelných zdrojů na vnitrostátní úrovni a posílené regionální spolupráce mezi členskými státy a mezi regiony v oblasti obnovitelných zdrojů energie, vhodného regulačního rámce a pravidel státní podpory, adekvátní finanční podpory, aspektů týkajících se průmyslu a růstu, dimenzí sociální soudržnosti a zaměstnanosti, jakož i výzkumu a inovací;
- 2.12. při zavádění výroby energie z obnovitelných mořských zdrojů hraje rostoucí úlohu mezinárodní spolupráce, kterou může usnadnit mimo jiné Mezinárodní energetická agentura (IEA), která poskytuje podrobné analýzy technického potenciálu a ekonomických příležitostí, jakož i Mezinárodní agentura pro obnovitelné zdroje energie (IRENA) a její rámec pro spolupráci v oblasti energie z obnovitelných mořských zdrojů, a to tím, že země sdružuje s cílem určit oblasti pro mezinárodní spolupráci a urychlit využívání energie z obnovitelných mořských zdrojů;

3. UZNÁVAJÍC VZHLEDEM KE GEOGRAFICKÝM ROZDÍLŮM V RÁMCI UNIE A ROZDÍLNÉ MÍŘE TECHNOLOGICKÉ VYSPĚLOSTI OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ ENERGIE, ŽE

- 3.1. je třeba dále snižovat náklady na zavádění energie z obnovitelných zdrojů, zejména na méně vyspělých trzích a v případě méně vyspělých technologií (včetně technologií pro využití obnovitelných mořských zdrojů, jako jsou plovoucí zařízení pro výrobu elektřiny z větrné energie a fotovoltaickou výrobu elektřiny, jakož i zařízení pro výrobu elektřiny z větrné energie na moři v arktických podmínkách), a nezbytných souvisejících technologií;
- 3.2. podpora výzkumu a inovací a demonstračních projektů v případě méně vyspělých technologií v oblasti energie z obnovitelných mořských zdrojů v EU, jakož i rozvoj dodavatelských řetězců mají klíčový význam pro zlepšení jejich konkurenceschopnosti a schopnosti stimulovat inovace na celosvětové úrovni;

- 3.3. výzvu představuje nalezení rovnováhy mezi zaváděním technologií v oblasti energie z obnovitelných mořských zdrojů a dalšími cíli v námořním prostoru a že k nalezení kompromisních prostorových řešení a zajištění přínosů pro životní prostředí mohou přispět víceúčelové koncepce pro různé cíle a společné využívání různých technologií;
- 3.4. rozsáhlé zavádění obnovitelných mořských zdrojů energie, zejména větrné energie na moři, vyžaduje rozvoj příbřežní elektrizační soustavy i elektrizační soustavy na pevnině, pro něž je zapotřebí obzvláště vysoká míra akceptace ze strany veřejnosti a politická podpora ze strany členských států, přičemž je třeba uznat zásadní úsilí, jež v tomto ohledu vyvíjejí provozovatelé přenosových soustav; bezpečný a zabezpečený provoz sítí kromě toho vyžaduje i přiměřenou regulační zálohu, například prostřednictvím řešení založených na řízení odezvy na straně poptávky nebo ukládání energie;
- 3.5. mnoho pobřežních komunit a ostrovů řeší v rámci boje proti změně klimatu výzvy, pokud jde o jejich velký potenciál z hlediska energie z obnovitelných zdrojů, jejich environmentální a sociálně-ekonomická specifika, například biologická rozmanitost moří a námořní a pobřežní cestovní ruch, a úlohu ostrovů a pobřežních komunit při provádění pilotních projektů týkajících se méně vyspělých obnovitelných mořských zdrojů energie; ostrovy a pobřežní komunity hrají při určování směru dekarbonizace zvláštní úlohu tím, že se stávají laboratořemi pro pilotní projekty zaměřené na různé technologie v oblasti energie z obnovitelných mořských zdrojů s cílem zvýšit diverzifikaci obnovitelných zdrojů a souvisejících technologií a zároveň přispět k bezpečnosti dodávek v rámci izolovaných systémů;

4. KONSTATUJÍC S OHLEDEM NA PŘESHRANIČNÍ SPOLUPRÁCI, ŽE

- 4.1. pro přeshraniční projekty spolupráce v oblasti energie z obnovitelných zdrojů existují značné překážky a výzvy, které nelze překonat pouze dvoustrannými a mnohostrannými mezivládními dohodami mezi členskými státy týkajícími se konkrétních projektů;
- 4.2. mezi překážky a výzvy pro přeshraniční projekty v oblasti obnovitelných zdrojů patří například:
- vyšší transakční náklady v důsledku značného úsilí o politickou, technickou a právní koordinaci a nejistoty, a to i u prvních projektů,

- výzva spočívající ve vyváženém rozložení nákladů a přínosů mezi zúčastněné členské státy;
- omezené finanční prostředky na vnitrostátní úrovni a zejména na úrovni Unie na zaplnění mezer ve financování vnitrostátních a přeshraničních projektů, a to – v souvislosti s přeshraničními projekty – zejména na zaplnění dodatečných mezer ve financování, vyplývajících mimo jiné z potenciálně nevyváženého rozložení nákladů a přínosů;
- v souvislosti s kategorizací přeshraničních přenosových vedení v rámci hybridních projektů v oblasti energie z mořských zdrojů (kombinujících výrobu, přenos a obchod) jako propojovacích vedení podle pravidel EU pro trh s elektřinou, výzva spočívající v tom, jak zabránit významnému omezování distribuce elektřiny ze zařízení pro výrobu energie z obnovitelných mořských zdrojů v rámci těchto hybridních projektů a zajistit její účinnou integraci do sítě a do trhu a současně zabezpečit spravedlivé sdílení nákladů a přínosů;
- nedostatečné sladění technických norem (například pokud jde o osvětlení a označení větrných turbín nebo interoperabilitu a úrovně napětí u přenosových zařízení);
- další výzvy vyplývající z činností souvisejících s obranou a z jiných způsobů využití námořního prostoru;

4.3. bylo by možné posílit sladění mezi územním plánováním námořních prostor a plánováním příbřežní elektrizační soustavy a koordinaci mezi členskými státy, aby se umožnilo účinné využívání námořního prostoru a usnadnilo se zavádění vnitrostátních a přeshraničních projektů v oblasti energie z obnovitelných mořských zdrojů;

4.4. plánování příbřežní elektrizační soustavy často není dostatečně provázáno s připojeními k síti na pevnině a s posílením vnitřní sítě;

5. S OHLEDEM NA:

5.1. možnost, aby členské státy v souladu s článkem 194 Smlouvy o fungování EU svobodně rozhodly o své skladbě zdrojů energie, pravomoci členských států týkající se rozvoje jejich vnitrostátních elektrizačních soustav včetně propojení a odpovědnost členských států za prosazování pravidel trhu s elektřinou na jejich území a regulační dohled nad jejich dodržováním;

- 5.2. právo členských států v souladu s článkem 4 směrnice (EU) 2018/2001, aniž jsou dotčeny články 107 a 108 Smlouvy o fungování EU, koncipovat své vnitrostátní režimy podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů a jejich právo v souladu s článkem 5 směrnice (EU) 2018/2001 rozhodnout o rozsahu, v jakém podpoří elektřinu z obnovitelných zdrojů vyrobenou v jiném členském státě;

6. POKUD JDE O EVROPSKOU SPOLUPRÁCI V OBLASTI OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ ENERGIE OBECNĚ, POUKAZUJE NA TO, ŽE JE ZAPOTŘEBÍ:

- 6.1. další integrace vnitřního trhu s energií, a to rovněž s cílem přispět k plnění cílů EU v oblasti klimatu a energetiky, mimo jiné rozvojem vnitřní a přeshraniční infrastruktury a zajištěním větší propojenosti mezi členskými státy, a to i prostřednictvím politiky týkající se transevropských energetických sítí a projektů společného zájmu a prováděním relevantních právních předpisů EU, s cílem podpořit integraci rostoucího objemu energie z obnovitelných zdrojů do evropského trhu s elektřinou a usnadnit přeshraniční obchod a spolupráci;
- 6.2. snížení transakčních nákladů na uzavírání dvoustranných a vícestranných mezivládních dohod mezi členskými státy týkajících se přeshraničních projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů tím, že bude poskytnuta nabídka variant pro relevantní modely spolupráce, pokud jde o dobrovolné zpřístupnění vnitrostátních režimů podpory, včetně možnosti zavedení společného režimu podpory, jakož i „vzor“ zahrnující klíčové prvky těchto dohod s cílem podpořit členské státy, včetně vnitrozemských zemí, v průběhu spolupráce;
- 6.3. koordinace mezi analýzou nákladů a přínosů (CBA) a přeshraničním rozložením nákladů (CBCA) u přeshraničních projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, včetně společných a hybridních projektů v oblasti energie z obnovitelných mořských zdrojů, s cílem zohlednit všechny relevantní náklady a přínosy. Mohou mezi ně patřit mimo jiné přínosy vyplývající z cílových objemů energie z obnovitelných zdrojů, náklady na podporu energie z obnovitelných zdrojů, integraci trhu, připojení k síti (nebo propojení v jejím rámci) a posílení a integraci sítě;

- 6.4. lepší a efektivnější využívání stávajících finančních prostředků Unie s cílem usnadnit realizaci přeshraničních projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, jakož i zavádění energie z obnovitelných zdrojů na vnitrostátní úrovni prostřednictvím klíčových nástrojů Unie, jako je nový unijní mechanismus pro financování energie z obnovitelných zdrojů, další unijní nástroje, jako je program InvestEU a režimy financování Evropské investiční banky určené pro inovativní projekty, a Nástroj pro propojení Evropy na období 2021–2027 zaměřený na přeshraniční projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů spolu s jeho novou rozpočtovou položkou specificky určenou pro tyto projekty; zejména rychlé zprovoznění podpůrné funkce mechanismu Unie pro financování energie z obnovitelných zdrojů a zajištění dostatečné likvidity (ze stávajících zdrojů) v rámci této funkce za účelem podpory projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a posílení regionální spolupráce tím, že budou zaplněny mezery ve financování společných projektů, které vyplývají mimo jiné z nevyváženého rozložení nákladů a přínosů mezi členské státy;
- 6.5. revidovaný rámec státní podpory na podporu energie z obnovitelných zdrojů, který bude v souladu se směrnicemi a nařízeními obsaženými v „balíčku opatření týkajících se čisté energie“ a se Zelenou dohodou pro Evropu a který bude usnadňovat plnění cílů v oblasti klimatu a energetiky pro rok 2030 s ohledem na unijní plán dosažení cíle v oblasti klimatu a cíl dosažení klimaticky neutrální Evropské unie do roku 2050, a bude tak podporovat zavádění energie z obnovitelných zdrojů, zajišťovat jistotu pro investory a akceptaci nezbytné podpory ze strany veřejnosti a umožňovat podporu výzkumu a inovací a rozsáhlých demonstračních projektů v oblasti nově vznikajících a inovativních technologií;
- 6.6. investice do výzkumu a inovací na unijní a vnitrostátní úrovni na základě celounijní agendy pro výzkum a inovace, jak byla vypracována v rámci Evropského strategického plánu pro energetické technologie (plán SET), jenž má být aktualizován tak, aby zohledňoval ambice Zelené dohody pro Evropu a úlohu, kterou v ní hraje energie z obnovitelných zdrojů, a to prostřednictvím výzvy v rámci programu Horizont 2020 týkající se Zelené dohody pro Evropu a připravovaných pracovních programů na roky 2021 a 2022 v rámci programu Horizont Evropa;
- 6.7 podpora procesu dekarbonizace v rámci znevýhodněných, izolovaných nebo ostrovních periferních elektrizačních soustav, jako jsou ostrovy nebo nejvzdálenější regiony, včetně izolovaných pobřežních oblastí, které budou prostřednictvím koncipování cílené podpory zohledňující jejich specifickou situaci těžit ze zavádění jednotlivých technologií v oblasti energie z mořských zdrojů.

7. POKUD JDE KONKRÉTNĚ O PROJEKTY V OBLASTI ENERGIE Z OBNOVITELNÝCH MOŘSKÝCH ZDROJŮ, POUKAZUJE NA TO, ŽE JE ZAPOTŘEBÍ:

- 7.1. komplexní přístup, který umožní, aby vnitrostátní a přeshraniční zavádění projektů v oblasti energie z obnovitelných mořských zdrojů a hodnotových řetězců v oblasti technologií pro využití energie z těchto zdrojů vedlo ke stanovení dlouhodobé vize, v jejímž rámci budou technologické, socioekonomické a environmentální faktory harmonizovány s ambicemi Unie v oblasti klimatu, zejména prostřednictvím nástrojů, které podporují všechny obnovitelné mořské zdroje energie a pokrývají rozmanitý geografický charakter Unie, včetně všech mořských oblastí;
- 7.2. vycházet z činnosti stávajících fór a prozkoumat možnosti posílené koordinace mezi členskými státy v oblasti územního plánování námořních prostor v různých evropských mořských oblastech a v relevantních oblastech Atlantského oceánu s cílem umožnit účinné a udržitelné využívání námořního prostoru, aniž by tím byly dotčena odpovědnost jednotlivých členských států; holistický a komplexní přístup k využívání a správě námořního prostoru, přičemž je třeba brát v potaz vnitrostátní územní plány námořních prostor a podporovat varianty umožňující více způsobů využití, zejména s cílem zajistit environmentální ochranu mořského ekosystému a akceptaci ze strany veřejnosti a usnadnit souběžnou existenci různých způsobů využití námořního prostoru, aby tak byl zajištěn soulad s dalšími relevantními politikami Unie, jako je strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 a společná rybářská politika;
- 7.3. zintenzivnit výzkumu za účelem rozšíření znalostí o mořském prostředí a migraci ptáků a posílit spolupráci mezi členskými státy v těchto otázkách prostřednictvím výměny dat, osvědčených postupů a zkušeností;
- 7.4. prozkoumat možnosti lepší koordinace mezi územními plány námořních prostor a plánováním příbřežní elektrizační soustavy na evropské, regionální a vnitrostátní úrovni, včetně připojení obnovitelných mořských zdrojů energie k síti na pevnině, aniž je dotčena odpovědnost a práva jednotlivých členských států, s cílem usnadnit rozsáhlé zavádění energie z obnovitelných zdrojů v celé Unii;

- 7.5. integrované vnitrostátní plánování příbřežní elektrizační soustavy a elektrizační soustavy na pevnině, jakož i lepší koordinace mezi členskými státy, zejména pokud jde o dlouhodobé plánování příbřežní elektrizační soustavy, a v případě potřeby se schválením ze strany relevantního členského státu, včetně posílení vnitřní sítě, což má zásadní význam pro nákladově efektivní zavádění energie z obnovitelných mořských zdrojů, přičemž je třeba brát v potaz rozdílnou situaci v členských státech; v této souvislosti je rovněž zapotřebí zlepšit regionální koordinaci mezi plánováním infrastruktury pro různé nosiče energie s cílem usnadnit přepravu obnovitelného vodíku z mořských obnovitelných zdrojů využívaných k výrobě elektřiny;
- 7.6. důkladnější pochopení a hlubší analýza problémů týkajících se přenosových vedení v rámci hybridních projektů obecně, a obzvláště pokud jde o vícere důsledky kategorizace těchto přeshraničních přenosových vedení jako propojovacích vedení podle stávajících pravidel EU pro trh s elektřinou a možných koncepcí uspořádání trhu;
- 7.7. na základě těchto skutečností vypracovat řešení týkající se uspořádání trhu s elektřinou na úrovni Unie, které umožní rychlou realizaci společných a hybridních projektů v oblasti energie z mořských zdrojů a zajistí účinné využívání zdrojů v rámci sítě a trhu a efektivní integraci elektřiny z obnovitelných mořských zdrojů do sítě a do trhu; v této souvislosti je třeba se zabývat také distribučními účinky na náklady a přínosy pro účastníky trhu a členské státy, dopady na vnitrostátní režimy podpory energie z obnovitelných zdrojů a právní nejistotou s cílem umožnit účinné investice do energie z obnovitelných mořských zdrojů; každé řešení by mělo zajistit bezpečný a nákladově efektivní provoz elektrizační soustavy;
- 7.8. posílený výzkum a inovace v celé Unii a související koordinace mezi členskými státy, pokud jde o obnovitelné mořské zdroje energie, včetně méně vyspělých technologií, jako jsou plovoucí zařízení pro výrobu elektřiny z větrné energie na moři, jakož i zařízení pro výrobu elektřiny z větrné energie na moři v arktických podmínkách, plovoucí zařízení pro výrobu elektřiny ze solární energie a zařízení pro výrobu elektřiny z energie mořských vln, mořských proudů a přílivu a odlivu, a to s cílem snížit náklady na technologie a podpořit jejich zavádění a rovněž demonstraci klíčových síťových technologií nezbytných pro vybudování integrovaného systému v oblasti energie z obnovitelných mořských zdrojů;

- 7.9. prozkoumat možnosti lepšího sladění technických norem a specifikací týkajících se komponent, které jsou součástí výroby a přenosu elektřiny z větrné energie na moři (v rámci připevněných nebo plovoucích zařízení), s cílem usnadnit posílení rozšířeného celoevropského dodavatelského řetězce. Toto sladění by rovněž mohlo v co největší míře zahrnovat komponenty používané v rámci jiných technologií v oblasti mořské energie, zejména slapové energie a energie mořských vln, což by přispělo ke snížení nákladů v těchto odvětvích;
8. **VÍTÁ STRATEGII KOMISE V OBLASTI ENERGIE Z OBNOVITELNÝCH MOŘSKÝCH ZDROJŮ** jako důležitý základ pro jednání s členskými státy a další činnost na úrovni Unie s cílem využít technologický a fyzický potenciál obnovitelných mořských zdrojů energie, což bude mít zásadní význam pro dosažení evropských cílů v oblasti energetiky a klimatu do roku 2030 a klimatické neutrality do roku 2050.
9. **VYZÝVÁ Komisi**, aby s ohledem na další úsilí nezbytné k dosažení cíle klimatické neutrality zajistila urychlené přijetí kroků navazujících na tyto závěry a strategii EU v oblasti energie z obnovitelných mořských zdrojů tím, že v úzké spolupráci s členskými státy vypracuje návrh „podpůrného rámce“ na úrovni Unie pro přeshraniční a jiné relevantní vnitrostátní projekty v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, který by řešil potřeby uvedené v bodech 6 a 7 a který by mimo jiné zahrnoval:
- 9.1. pokyny ohledně uzavírání dvoustranných a vícestranných mezivládních dohod mezi členskými státy týkajících se přeshraničních projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů, včetně vzoru pro tyto dohody, pokyny pro relevantní modely spolupráce, pokud jde o dobrovolné zpřístupnění vnitrostátních režimů podpory, včetně společných nabídkových řízení a společných režimů podpory, a pokyny pro účely přeshraničních projektů týkající se analýzy nákladů a přínosů a přeshraničního rozložení nákladů, jakož i koordinace mezi nimi;
- 9.2. přehled relevantních finančních nástrojů EU spolu s návrhem na lepší a účinnější využívání stávajících finančních prostředků Unie prostřednictvím klíčových nástrojů Unie s cílem usnadnit realizaci přeshraničních a vnitrostátních projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů tím, že bude uvedeno do praxe financování z relevantních nástrojů na úrovni Unie, zejména podpůrné funkce mechanismu Unie pro financování energie z obnovitelných zdrojů, přičemž je třeba vycházet z plánu na podporu oživení Evropy;

- 9.3. pokyny týkající se toho, jak by bylo možné zlepšit a posílit koordinaci mezi členskými státy při územním plánování námořních prostor a plánování příbřežní elektrizační soustavy, a to i pokud jde o rozvoj elektrizační soustavy na pevnině a připojení obnovitelných mořských zdrojů, jakož i o technické normy;
- 9.4. pokud jde o hybridní projekty v oblasti energie z mořských zdrojů, důkladnější a hloubkovou analýzu důsledků a koncepcí uvedených v bodě 7.6, která bude mimo jiné zahrnuta do posouzení dopadů týkajícího se pouze relevantních ustanovení právních předpisů EU, a analýzu toho, jak by pro účely těchto hybridních projektů bylo na základě stabilního právního rámce možné přizpůsobit pouze tato ustanovení a současně zajistit fungování vnitřního trhu i podmínky pro výrobu a integraci elektřiny, aby se usnadnily investice nezbytné pro dosažení cílů EU v oblasti klimatu a energetiky; posouzení toho, jak by v mezidobě bylo možné usnadnit urychlenou realizaci hybridních projektů a dostatečnou flexibilitu pro testování různých a inovativních variant, a návrh, který by vycházel z této analýzy a ze zkušeností s hybridními projekty, týkající se dlouhodobého řešení v souladu s prvky uvedenými v bodě 7.7;
- 9.5. podpora výzkumu a investic v oblasti technologií pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů a technologií v oblasti sítí, jakož i technologií pro integraci energie do sítě, včetně jejího ukládání, v pracovních programech na roky 2021 a 2022 v rámci programu Horizont Evropa, včetně individuálně uzpůsobených výzev zohledňujících technologická a zeměpisná specifika všech členských států, a zintenzivnění vědeckého výzkumu týkajícího se kumulativního dopadu na mořské prostředí a migraci ptáků a oběhovost již od fáze návrhu, jakož i aktualizace plánu SET tak, aby zohledňoval význam energie z obnovitelných zdrojů, zejména mořských, s cílem usnadnit posílenou spolupráci a výměnu mezi členskými státy v těchto otázkách;
- 9.6. usnadnit vytvoření evropského fóra pro problematiku energie z obnovitelných mořských zdrojů, které bude sdružovat členské státy, regulační orgány a relevantní zúčastněné strany za účelem podpory regionální spolupráce a výměny osvědčených postupů v oblasti obnovitelných mořských zdrojů energie.